

POSTOPEK POGAJANJ IN PRIPRAVE POGAJALSKIH IZHODIŠČ

POGAJALSKA IZHODIŠČA

V pogajalskih izhodiščih so zapisana izhodišča Republike Slovenije za prevzemanje pravnega reda Evropskih skupnosti (*acquis communautaire*) in način, kako bo Slovenija uskladila svoje predpise s tistim delom pravnega reda Evropskih skupnosti, ki ga prevzema. Torej, kako bo sprejela in izvajala pravne akte, usklajene s pravnim redom ES, ter ustanovila vse potrebne institucije za njihovo izvajanje. Če Slovenija oceni, da do predvidenega datuma članstva v Evropski uniji na nekem področju še ne bo sposobna izvajati njenega pravnega reda, zahteva prehodno obdobje za izvajanje. To pomeni, da lahko za določen čas preloži polno izvajanje pravnega reda na tem področju. Če želi trajno odstopanje od pravnega reda ES, zahteva izjemo. Tako prehodna obdobja kot izjeme morajo biti ustrezno utemeljeni.

Pogajalska izhodišča se po strukturi razlikujejo glede na vsebino in obseg pravnega reda za posamezno področje. Sestavljena so iz uvodnega dela in utemeljitve. V uvodnem delu je v povzetku opredeljeno stanje na področju med pripravo pogajalskega izhodišča, usklajenost slovenske zakonodaje s pravnim redom ES, usklajevanje pravnega reda in institucij za njegovo izvajanje ter morebitna prehodna obdobja in izjeme. V utemeljitvi je za vsako podpodročje širša obrazložitev stopnje usklajenosti in postopka prevzemanja. Posebej so utemeljeni prehodna obdobja in izjeme. Kadar je treba dodatno pojasniti vsebine pogajalskega izhodišča, so zraven tudi priloge (časovni pregledi, analize, dodatne informacije).

Pogajalska izhodišča so temelj za oblikovanje Pogodbe o pristopu k Evropski uniji (*Accession Treaty*), ki bo na podlagi pogajanj vsebovala prilagoditve sporazumom Evropske unije z drugimi državami, prilagoditve pravnemu

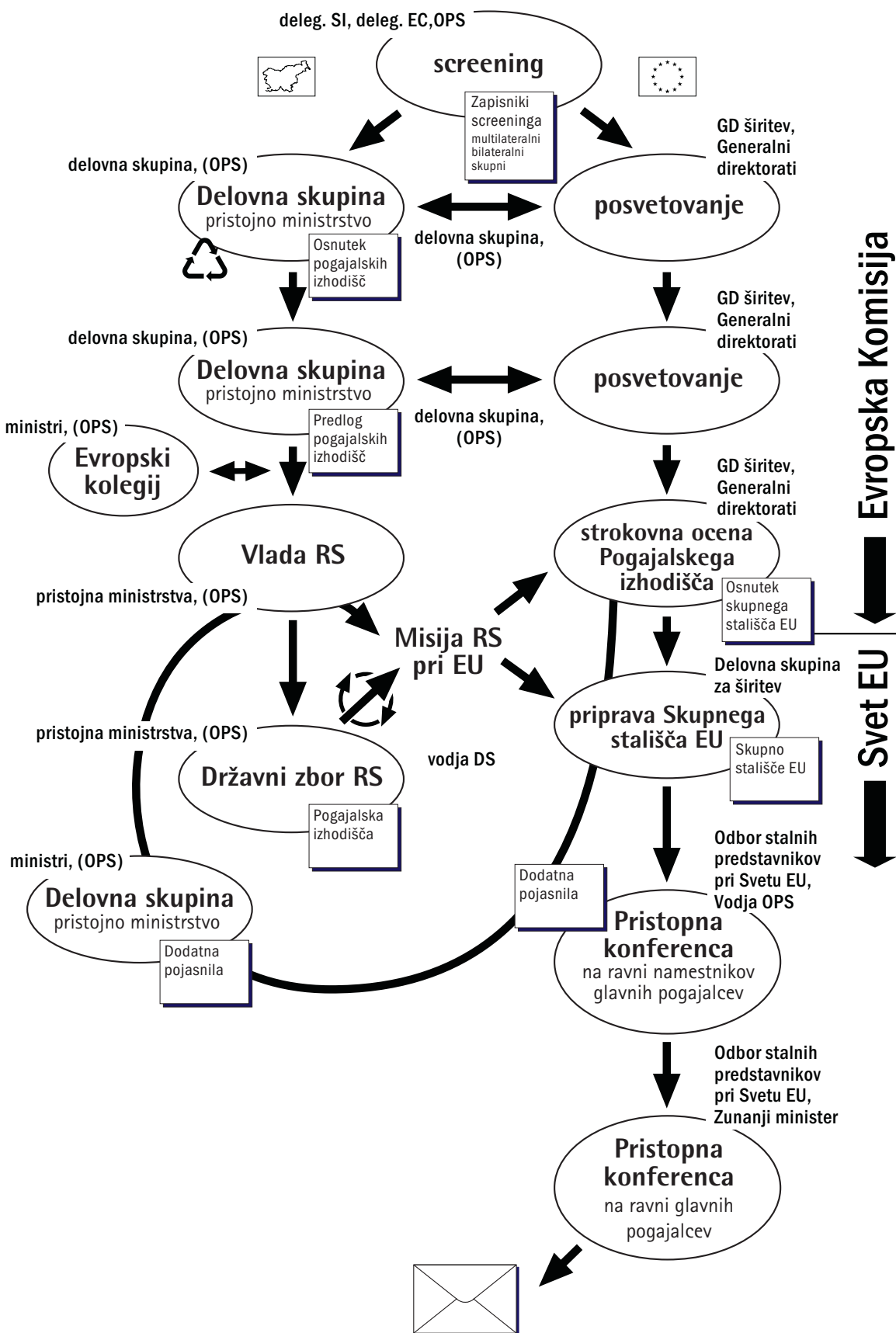
redu Evropskih skupnosti, prehodna obdobja, izjeme, tehnične prilagoditve pravnega reda in druge ukrepe. 9

POSTOPEK ZA PRIPRAVO POGAJALSKIH IZHODIŠČ

Osnutek pogajalskega izhodišča pripravi delovna skupina za posamezno področje (1-31) na podlagi zapisnikov večstranskega in dvostranskega pregleda usklajenosti zakonodaje (*multilateral and bilateral screening*) in realnih razmer na posameznem področju. Pri pripravi sodeluje celotna delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov ministrstev, pristojnih za posamična področja, in predstavnikov Ekonomsko-socialnega sveta. Vodja delovne skupine je visoki uradnik ministrstva ali vladnega organa, ki je vsebinsko pristojno za področje. K pripravi osnutka pogajalskih izhodišč delovne skupine lahko povabijo zunanje strokovnjake in institucije in ti oblikujejo mnenja in stališča k posameznim vsebinskim področjem. Ko pristojni ministri za posamezna področja odobrijo osnutek pogajalskega izhodišča, se v pripravo izhodišč vključijo interesne skupine. Te lahko posredujejo svoja stališča in predloge k osnutku.

Na predlog pristojnih ministrov se osnutek pogajalskega izhodišča posreduje ožji pogajalski skupini. Na delovnih sestankih in v drugih oblikah sodelovanja (povprečno po pet sestankov in več razgovorov, odvisno od zapletenosti vsebine področja) delovna skupina in ožja pogajalska skupina pripravita predlog pogajalskega izhodišča. Pri pripravi predloga ožja pogajalska skupina skrbi za pravno in tehnično redakcijo besedila, uravnnoteženost predlogov pogajalskih izhodišč za vsa področja in opozarja na morebitne vsebinske pomanjkljivosti. Pogajalska izhodišča so pripravljena s kar največjo natančnostjo, saj pomenijo

10

podlago za sklenitev mednarodne pogodbe, ki je najvišja stopnja zaveze Slovenije pri vključevanju v Evropsko unijo. V okviru ožje pogajalske skupine pri redakciji sodelujeta vodja ožje pogajalske skupine in njen član, zadolžen za določeno področje, ter redakcijska skupina Sektorja za pogajanja v okviru Službe Vlade RS za evropske zadeve. Ožja pogajalska skupina se za pripravo posameznih pogajalskih izhodišč poveže tudi z zunanjimi strokovnjaki. Če je potrebno medministrsko usklajevanje osnutka pogajalskih izhodišč, se skliče t. i. evropski kolegij vlade. K bolj kakovostnemu osnutku pogajalskega izhodišča prispeva z vsebinskimi in redakcijskimi predlogi tudi Misija Republike Slovenije pri Evropski uniji.

Predlog pogajalskega izhodišča obravnavata oba vladna odbora (odbor za gospodarstvo ter odbor za državno ureditev in javne zadeve). Izhodišča, ki jih sprejme vlada, se predstavijo nevladnim organizacijam in predstavnikom sindikatov. Ker so pogajalska izhodišča temelj za oblikovanje pogodbe o pristopu Slovenije k EU, so sprejeta kot delna pobuda za sklenitev mednarodne pogodbe. Zato jih vlada na podlagi Zakona o zunanjih zadevah posreduje v obravnavo in potrditev državnemu zboru. Pristojna delovna telesa državnega zbora o njih razpravljajo, potrdi pa jih odbor za mednarodne odnose.

Pogajalska izhodišča prevajata v angleščino Sektor za pogajanja in Sektor za prevajanje Službe Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve. Ožja pogajalska skupina in Služba Vlade RS za evropske zadeve posredujeta angleški prevod izhodišč prek Misije v Bruslju Svetu.

poglavja ni problematičnih vsebin, da se pogajanja za to področje lahko začasno zapro. Tudi za začasno zaprta poglavja se pogajanja lahko spet odprejo zaradi sprememb ali novosti v pravnem redu Evropskih skupnosti po pregledih usklajenosti zakonodaje ali pa zaradi težav pri njenem izvajanju. V pogajanjih namreč velja načelo, da ni nič dogovorjeno, dokler ni dogovorjeno vse.

POTEK POGAJANJ Z EVROPSKO UNIJO

Na podlagi pogajalskega izhodišča Republike Slovenije Evropska komisija pripravi osnutek skupnega stališča (*Draft Common Position*) in ga posreduje Svetu. Delovna skupina za širitev pri Svetu po razpravi z državami članicami pripravi skupno stališče *EU (EU Common Position)* in ga posreduje Sloveniji kot podlago za pogovore na medvladni konferenci o pristopu. Glede na probleme, opredeljene v skupnem stališču, Slovenija pripravi dodatna pojasnila o posameznih vsebinah pogajalskih izhodišč in jih posreduje organom Evropskih skupnosti. Pogajalska poglavja obravnavajo na medvladnih konferencah o pristopu na ravni namestnikov glavnih pogajalcev (vodij pogajalskih skupin) in na ravni glavnih pogajalcev (zunanjih ministrov) na ločenih sestankih za vsako kandidatko. Na konferenci o pogajanjih Odbor stalnih predstavnikov pri Svetu ministrov (COREPER) in kandidatka pojasnita in razložita pogajalska izhodišča obeh strani, usklajujeta stališča o vsebini posameznih pogajalskih poglavij in skleneta, če v okviru posameznega